

ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΓΙΑ ΜΑΣ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΜΑΣ.

Κωνσταντίνος Γανωτής

Όπως τὰ δέντρα μόλις νιώσουν τὴν ἀνοιξη μπουμπουκιάζουν ἔτσι καὶ οἱ ἄνθρωποι ἔρχεται ἡ ὥρα, πού ἀποζητοῦν τὸν ἔρωτα καὶ τὴν τεκνογονία. Αὐτοὶ πού θέλουν μόνο τὸν ἔρωτα ψεύδονται καὶ ἀπατοῦν τὸν ἑαυτό τους συνειδητὰ ἢ ἀσυνείδητα. Αὐτὸ ἀποδεικνύεται ἀπὸ τὸν καημό, πού κατατρώει τὰ ἄτεκνα ζευγάρια.

Τὰ παιδιὰ μᾶς τὰ στέλνει ὁ Θεὸς μὲ τοὺς βιολογικοὺς μηχανισμοὺς, πού ἔχει ἐγκαταστήσει στὸ σωματικὸ καὶ ψυχικὸ ὄργανισμὸ μας. Εἶναι χαρακτηριστικὸ ὅτι τοὺς ἴδιους μηχανισμοὺς ἔβαλε ὁ Δημιουργὸς καὶ στὰ ζῶα. Ἡ διαφορά τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τὰ ζῶα εἶναι ἡ συνειδητὴ διαχείριση τοῦ ἐνστίκτου. Γιὰ μᾶς λοιπὸν τὰ παιδιὰ μας εἶναι τὰ ἄνθη, πού προβάλλουν στὰ κλαδιὰ καὶ στολίζουν τὰ δέντρα. Καὶ ἐμεῖς οἱ μεγάλοι εἴμαστε τὰ κλαριά, οἱ κορμοὶ καὶ οἱ ρίζες πού κρατᾶμε τὰ λουλούδια καὶ τὰ συντηροῦμε μὲ χυμούς, πού ἀνεβάζουμε ἀπὸ τὴ γῆ.

Αὐτὰ βέβαια τὰ νιώθει ἄμεσα κάθε γονιός, ὅταν βλέπει γιὰ πρώτη φορὰ τὸ μωρό του καὶ ἡ καρδιά του χορεύει τὸν πιὸ γλυκὸ χορὸ της. Ἐκεῖνο πού πρέπει ὅμως νὰ ἐξετάσουμε καὶ νὰ τὸ ἐμβαθύνουμε στὸ νοῦ καὶ στὴν καρδιά μας, εἶναι ἀπὸ ποῦ μᾶς ἦρθε αὐτὸ τὸ παιδί, πῶς πρέπει νὰ τὸ ἀναγνωρίσουμε, νὰ τὸ ὑποδεχτοῦμε καὶ νὰ τὸ ἀναθρέψουμε, νὰ τὸ διδάξουμε νὰ φτιάξει τὴ ζωὴ του κι αὐτό, ὥστε νὰ πραγματοποιήσει τὸ λόγο τοῦ ἐρχομοῦ του στὴ ζωὴ, δηλαδή αὐτὸ πού λέμε νὰ εὐτυχήσει.

Ἕνας καινούριος ἄνθρωπος, πού ἔρχεται στὴ ζωὴ, εἶναι πάντοτε ἕνα χάσμα ὁμορφιάς, γεμᾶτο ζωὴ, δυνάμεις καὶ ἀκτινοβολεῖ ἀτμόσφαιρα εὐχαριστίας κι ἐλπίδας γιὰ τὸ μέλλον. Γιατί, λέμε συχνὰ ὅτι “ κάνουμε ”

τὰ παιδιὰ μας ἀλλὰ κανένας γονιὸς δὲν ἔπλασε τὰ ῥόδινα μέλη τοῦ παιδιοῦ του οὔτε καλλιέργησε τὸ ὑπέροχο ἀθῶο βλέμμα του καὶ τὴν τρυφερὴ μορφή του. Ἀλήθεια, ἀπὸ ποῦ γεννήθηκε ἡ ἀθωότητα, ἡ γλυκιὰ ὄψη, ἡ ὅλη χαριτωμένη κίνηση ποὺ στολίζει τὸ μωρό μας, γι' αὐτὸ ὅλη ἡ ὕπαρξή του προκαλεῖ αἴσθημα εὐχαριστίας.

Ἡ πιὸ συνηθισμένη εὐχή, ποὺ δίνουμε στὸ παιδί καὶ στὴ μαννούλα του εἶναι “ νὰ ζήσει ” τὸ παιδί καὶ νὰ τὸ χαρεῖ. Ἄρα τὸ παιδί (δηλαδή τὰ παιδιὰ μας) καταξιώνουν τὴ ζωὴ μας. Ἐκ πρώτης ὄψεως βέβαια κατάξιώνουν ἐτούτη τὴν πρόσκαιρη ζωὴ, πραγματικὰ ὅμως ἡ εὐχή πολλῶν δὲν σταματᾷ σ' αὐτῆς τῆς ζωῆς τὰ ὅρια, ἀλλὰ στὸ βάθος τῆς ψυχῆς μας, ποὺ μὲ λίγο στοχασμὸ τὸ βρίσκουμε, ἡ εὐχή συνειδητὰ περνᾷ τὰ σύνορα μεταξύ ἐτούτης τῆς ζωῆς καὶ τῆς ἄλλης καὶ εἰσχωρεῖ στὰ ἀτέρμονα βάθη τῆς αἰωνότητας. Ποιὸς ἀντέχει νὰ φανταστεῖ τὸ ἀκριβὸ του βρέφος νὰ τελειώνει τὴν ὕπαρξή του μέσα σ' ἓνα τάφο ; ! Ἡ φρίκη μας καὶ οἱ θρῆνοί μας γιὰ τὸ θάνατο προδίδουν ὅτι ἡ ψυχὴ μας ζεῖ τὸ αὐτόνοητο τῆς αἰωνιότητος.

Ἔτσι τὰ παιδιὰ μας ἔρχονται στὴ ζωὴ μὲ δύο κύρια μηνύματα ἀδιαμφησβήτητα, πρῶτον ὅτι ἄλλος εἶναι ὁ πλάστης αὐτῶν τῶν ἀγγελικῶν πλασμάτων κι ὄχι βέβαια ἐμεῖς καὶ δεύτερον ὅτι δὲν ἀντέχεται ἡ βεβαιότητα τοῦ θανάτου γι' αὐτά. Μπορεῖ ὁ φυσικὸς κόσμος νὰ τὸν ἀνέχεται, ὄχι ὅμως καὶ ὁ καρδικὸς μας κόσμος. Τελικὰ γιὰ μᾶς τὰ παιδιὰ μας ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμή, ποὺ ὑποψιαζόμαστε τὴν ὕπαρξή τους μέσα στὸ κορμὶ τῆς μάννας τους, ἀποτελοῦν μιὰ τρανταχτὴ καὶ πανέμορφη πρόσκληση τοῦ Θεοῦ νὰ ξεπεράσουμε τὸ συμβιβασμὸ μας μὲ τὸ θάνατο · κι αὐτὸ σημαίνει τὴν ἀρχὴ τῆς πνευματικῆς μας ζωῆς στὴν πράξη.

Συμβαίνει ὅμως πολὺ συχνὰ καὶ σχεδὸν πάντοτε οἱ ἄνθρωποι νὰ εἴμαστε οἱ ἐπαναστάτες ἐξόριστοι τοῦ Παράδεισου καὶ μέσα στοὺς ἄλλους τρόπους αὐτῆς τῆς ἐπανάστασης νὰ εἶναι καὶ ὁ σφετερισμὸς (ἀρπαγμὸς) τῶν δωρεῶν τοῦ Θεοῦ. Τότε τὸ μεγαλεῖο αὐτὸ τῆς τεκνογονίας τὸ σφετερίζεται ἡ ἀνθρώπινη ἀλαζονεία μας καὶ ἀντὶ νὰ δοξάσουμε τὸ Θεὸ (“ ἐξ οὗ πᾶσα δόσις ἀγαθὴ καὶ πᾶν δῶρημα τέλειον...”) δοξάζουμε τὸν ἑαυτὸ μας ! Αὐτὸ φαίνεται συχνὰ μὲ τὶς διαφωνίες τῶν γονιῶν σχετικὰ μὲ τὸ ὄνομα τοῦ παιδιοῦ, ὅταν ὁ καθένας ἀπὸ τοὺς δύο ἀπαιτεῖ νὰ δοθεῖ στὸ παιδί ὄνομα τῆς δικῆς του οἰκογένειας. Τὸ κοινὸ βέβαια τῶν δύο συζύγων-γονέων ἔγκλημα εἶναι ἡ ὑπερπροστατευτικὴ ἀνατροφή τοῦ τέκνου τους, ἡ πληθωρικὴ προσφορὰ ἀνέσεων καὶ δώρων, ἡ στέρηση ἀδερφῶν τοῦ παιδιοῦ τους κι ἄλλα τέτοια.

Τὸ διαφοροποιημένο μεταξύ τῶν συζύγων ἔγκλημα, ποὺ παραμένει καὶ κρύβεται συχνά, εἶναι ἡ ἰδιοποίηση τῶν παιδιῶν. Ἡ μάνα βλέπει τὰ παιδιά δικά της προβάλλοντας τὸ κόστος σὲ πόνους καὶ σὲ κόπους ἀνατροφῆς. Ὁ πατέρας ἀπὸ τὸ μέρος του ἐπικαλούμενος τὴν παλιὰ νοοτροπία τοῦ κυρίαρχου πατέρα, τοῦ ἰδιοκτῆτη καὶ διαχειριστῆ τῆς οἰκονομικῆς περιουσίας καὶ τῆς ἴδιας τῆς οἰκογένειας θεωρεῖ τὰ παιδιά δικά του. Πάντως ἡ χριστιανικὴ οἰκογενειακὴ ἀγωγή ἀναγνωρίζει στὴν γυναῖκα τὶς ἠθικὲς προϋποθέσεις νὰ ἀσκεῖ τὴν κηδεμονία τῆς στὰ παιδιά της, ἐνῶ στὸν πατέρα-σύζυγο συνιστᾷ νὰ βλέπει τὰ τέκνα του πάντοτε ὡς δῶρα, ποὺ τοῦ τὰ ἐπεδαψίλευσε ἡ σύζυγός του ἐκδηλώνοντας μ' αὐτὸ τὸν τρόπο τὴν ἀγάπη της καὶ τὴν ἐμπιστοσύνη της στὸ σύζυγό της.

Ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος προειδοποιεῖ : “ Ἀλλοίμονο, Χριστιανὲ σύζυγε, ἂν ἀντιληφθεῖ ἡ γυναῖκα σου ὅτι ἀγαπᾷς τὰ παιδιά σου δι' ἄλλην αἰτίαν εἰ μὴ διότι σοῦ τὰ ἐγέννησεν αὐτή ”. Ὑστερα πρέπει νὰ ξέρουν καλὰ οἱ γονεῖς ὅτι εἶναι σχεδὸν ἀδύνατο νὰ μεγαλώνει σωστὰ κι εὐτυχισμένα τὸ παιδί τους χωρὶς ἀδέρφια καὶ μάλιστα ὅσο γίνεται περισσότερα. Μέσα στὴν πολύτεκνη οἰκογένεια μεγαλώνουν τὰ παιδιά καὶ ἀσκοῦνται συγχρόνως νὰ ἐντάσσονται στὴν κοινωνία, νὰ παλεύουν χωρὶς νὰ μισοῦν, νὰ αἰσθάνονται ἀσφάλεια μέσα στὰ κύματα τῆς ζωῆς, νὰ μαθαίνουν νὰ προσφέρουν βοήθεια καὶ νὰ θυσιάζονται ἀκόμα καὶ νὰ ζητοῦν βοήθεια χωρὶς νὰ ντρέπονται ἀπὸ ἐγωϊσμό. Ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος ἐλέγχει αὐτούς, ποὺ εὐχονται νὰ μὴν ἔρθουν σὲ ἀνάγκη βοήθειας ἀπὸ ἄλλους ἀνθρώπους. Εἶναι καλὸ δηλαδὴ καὶ νὰ δίνουμε βοήθεια καὶ νὰ ζητοῦμε.

Ἀκόμα ἡ συμβίωση στὰ πλαίσια τῆς ἴδιας οἰκογένειας ἀγοριῶν καὶ κοριτσιῶν ἀποτελεῖ μιὰ ἄσκηση τῆς ἀντιμετώπισης τῶν πειρασμῶν τοῦ ἄλλου φύλου. Ἡ ἀδερφή λόγου χάρη θὰ ἰδεῖ τὸν ἀδερφὸ σὰν ἀγγελικὰ ἀγαπημένο ἄνθρωπο τοῦ ἄλλου φύλου κι ἔτσι θὰ εἶναι ὅταν μεγαλώσει πολὺ περισσότερο ψύχραιμη στὶς σχέσεις της.

Ἀκόμα θὰ μάθει τὸ παιδί τῆς πολύτεκνης οἰκογένειας ὅτι οὔτε θὰ βασανιστεῖ μόνο του στὴ ζωὴ οὔτε θὰ μπορεῖ νὰ εἶναι ἀδιάφορο στὰ βάσανα τῶν ἄλλων. Αὐτὸ ἀργότερα θὰ τὸ κάνει φιλόπατρι εὐεργέτη τῆς κοινωνίας, ἀκόμα καὶ καλὸ γείτονα, καλὸ συνάδελφο καὶ καλὸ συνέταιρο, ἀκόμα καὶ καλὸ συνδικαλιστῆ.

Βέβαια δὲν βάλαμε στὸν κατάλογο τῶν πλεονεκτημάτων τῆς πολύτεκνίας τὴν ἀθωότητα ἀπὸ τὸ ἔγκλημα τῆς ἔκτρωσης καὶ τῆς κάθε ἀντισύλληψης. Ὅταν ἀντιληφθοῦμε ὅτι ὅλη αὐτὴ τὴν ἠρωϊκὴ ἐκστρατεία

έχουμε χρέος νὰ τὴν κάνουμε γιὰ χάρη τοῦ καθενὸς παιδιοῦ μας, θὰ μπορέσουμε καὶ νὰ ἐκτιμήσουμε τί χρωστᾶμε στὸ κάθε παιδί μας καὶ τελικὰ τί εἶναι γιὰ μᾶς τὰ παιδιά μας. Εἶναι μιὰ παιδαγωγία μας στὴν τελειότητα, μιὰ πρόκληση ἀγιότητας.

Οἱ γονεῖς ποὺ ἀπολαμβάνουν αὐτὴ τὴν εὐτυχία κι ἀποδέχονται μ'εὐχαριστία τὰ βᾶσανα τῆς ἀνατροφῆς τόσων παιδιῶν, εἶναι οἱ πιὸ γελαστοὶ καὶ εἰρηνικοὶ μέσα στὴν κοινωνία. Εἶναι αὐτοὶ ποὺ βλέπουν μὲ τὰ μάτια τους νὰ συντελεῖται μέσα στὴν σύγχρονη ζωὴ τὸ θαῦμα τῆς ἀνατροπῆς κάθε λογικῆς καὶ κάθε ἀριθμητικῆς, ὅπως φαίνεται ὀλοκάθαρα στὴν ἐπιβίωση μιᾶς πολύτεκνης οἰκογένειας μὲ καλύτερους ὄρους σὲ σύγκριση μὲ τὴν ὀλιγότεκνη. "Ἔτσι αὐτὸ ποὺ προσφέρει στὰ παιδιά της ἢ πολύτεκνη οἰκογένεια εἶναι ἢ παλληκαριά τῆς ἀπόφασης καὶ ὁ ἴλιγγος τῆς πίστες, ποὺ τὴν ἀναλαμβάνει ὁ καθένας τους, πρὶν νὰ ἰδεῖ τοὺς ἀγλαοὺς καρπούς της.

Μεγαλώνοντας τὸ παιδί ἀσκεῖ τοὺς γονεῖς στὴν ταπείνωση κι ἐμεῖς οἱ γονεῖς τὸ χρωστᾶμε αὐτὸ στὰ παιδιά μας. Ἡ χειραγώγηση τῶν παιδιῶν μας μειώνεται σιγὰ σιγὰ ὅσο μεγαλώνουν τὰ παιδιά μας. Κι ἂν στὰ πρῶτα χρόνια μᾶς κολάκευε τὸν ἐγωϊσμό μας νὰ ἀποφασίζουμε γιὰ λογαρισμὸ τους καὶ νὰ διατάζουμε, τώρα αὐτοπεριοριζόμαστε μὲ λιγότερη ἢ περισσότερη εὐκολία ἀνάλογα μὲ τὴν ὠριμότητά μας. Κι ἂν ὁ ἐγωϊσμός μας δὲν μᾶς ἀφήνει νὰ αὐτοπεριοριστοῦμε, τότε ἀναγκαζόμαστε ἀπὸ τὰ παιδιά μας καὶ μάλιστα εἰσπράττουμε ὡς ποινὴ τὴν αὐθάδεια καὶ τὴν ἀναίδειά τους, τὴν ἐπανάσταση τῆς ἐφηβικῆς τους ἀλαζονείας. Τὸ ἀποκορύφωμα τοῦ αὐτοπεριορισμοῦ μας εἶναι βέβαια ὅταν τὰ παντρεύουμε καὶ τὰ παραδίνουμε σὲ " ἄριστη κατάσταση " σὲ ἄλλα χέρια καὶ μάλιστα αὐτὸ τὸ κάνουμε μὲ χαρὲς καὶ τραγούδια καὶ μὲ προῖκα.

Οἱ γονεῖς τοῦ αἰῶνα μας περνοῦν ἓνα μαρτύριο, ποὺ δὲν τὸ εἶχαν σὲ παλαιότερους χρόνους ἐκτὸς ἀπὸ τὸν λεγόμενο χρυσοῦν αἰῶνα τῶν Ἀθηνῶν. Αὐτὸ εἶναι τὸ μαρτύριο νὰ τοὺς περιφρονοῦν τὰ παιδιά τους. Καὶ περιφρονοῦν ἐπειδεικτικὰ μαζὶ μὲ τοὺς γονεῖς τους καὶ κάθε κοινωνική, ἐθνική, θρησκευτικὴ παράδοση, ποὺ τολμοῦν ἀκόμα νὰ προβάλουν κάποιοι στὰ παιδιά τους. Καὶ ὅσοι γονεῖς ἔχουν ἀκόμα ἓναν πόθο νὰ δοῦν τὰ παιδιά τους ὑπάκουα, ἀθῶα, εὐγενικά, αὐτοὶ πικραίνονται περισσότερο, γιὰτὶ ἢ ἀποτυχία τους νὰ δοῦν τὰ ὄνειρά τους γιὰ τὰ παιδιά τους καὶ τὴν οἰκογένειά τους νὰ πραγματοποιοῦνται, τοὺς φέρνει μιὰ πικρὴ ἀπελπισία. Ἀκόμα τοὺς συνέχει καὶ τὸ παράπονο τοῦ προδομένου γονιοῦ, ποὺ τόσες θυσίες ἔκανε γιὰ τὰ παιδιά του καὶ δὲν τοῦ τὸ ἀνα-

γνωρίζουν. Έτσι, γίνονται τὰ παιδιά μας ἢ κόλασή μας καὶ φαινόμεσθε νὰ μὴν εἶμαστε ἔτοιμοι οὔτε νὰ δεχτοῦμε μιὰν τέτοια δοκιμασία οὔτε νὰ τὴν ἐξηγήσουμε.

Αὐτὰ ἔπαθαν καὶ οἱ νοικοκυραῖοι τῆς Ἀθήνας τὸ 2ο μισὸ τοῦ 5ου πρὸ Χριστοῦ αἰώνα. Διεπίστωσαν ὅτι οἱ κοῦροι (γιὰτὶ οἱ κόρες δὲν εἶχαν πρόσωπο οὔτε μέσα στὴν οἰκογένειά τους) δὲν ἦταν πιά ντροπαλοὶ καὶ μαζεμένοι, ἀμφισβητοῦσαν καὶ τὰ θρησκευτικὰ καὶ τὰ κοινωνικά τους ιδεώδη καὶ ἀποστόμωναν τοὺς πατεράδες τους μὲ τὶς σοφιστεῖες, ποὺ τοὺς ἔμαθαν οἱ σοφιστές. Καὶ πράγματι οἱ σοφιστές καὶ οἱ ἄλλοι σοφοὶ ἐδίδασκαν ἀθεΐα καὶ περιφρόνηση τῶν παραδοσιακῶν ἀρχῶν · οἱ εὐπορότεροι πολῖτες βέβαια, ποὺ ἤθελαν νὰ μορφώσουν τὰ ἀγόρια τους, τὰ ἔστελναν σ' αὐτοὺς καὶ μὲ ἀδρὰ δίδακτρα. Ὑστερα ὅμως ποὺ δὲν μποροῦσαν νὰ τοὺς μαζέψουν τοὺς γιουὺς τους οὔτε ἀκόμα νὰ ἀπαντήσουν στὶς ῥητορικές τους ἐρωτήσεις, πανικοβάλλονταν κι ἀγανακτοῦσαν. Γι' αὐτὸ καὶ ξέσπασαν στὸ Σωκράτη, ποὺ δὲν μποροῦσαν νὰ τὸν ξεχωρίσουν ἀπὸ τοὺς σοφιστές.

Ἡ πρώτη αἰτία αὐτοῦ τοῦ παθήματος τῶν γονιῶν εἶναι ἡ ἀμνησία, ποὺ τοὺς χαρακτηρίζει γιὰ τὴ δική τους παλιότερη καὶ πρόσφατη συμπεριφορά. Θυμοῦνταν οἱ Ἀθηναῖοι ὅτι σεμνοὶ καὶ ντροπαλοὶ κοῦροι πολέμησαν γενναῖα στὸν Μαραθῶνα, στὴ Σαλαμίνα καὶ στὶς Πλαταιές, ἀλλὰ δὲν λογάριζαν ὅτι αὐτὰ τὰ παλληκάρια ἦταν ἡ νεολαία μιᾶς φτωχῆς ἀκόμα πόλης καὶ φτωχῶν ἀκόμα γονέων. Τὸ ἐντόπισε καὶ ὁ Αἰσχύλος στὰ χωρικά του πολὺ λιτὰ ἀλλὰ καὶ παραστατικά : “ Δύσκαπνοι οἱ οἴκοι τῶν εὐθυδίκων ”, δηλαδὴ μαυρισμένα ἀπ' τὴν καπνιά εἶναι τὰ φτωχὰ σπίτια τῶν δικαίων πολιτῶν. Ἀπὸ τέτοια σπίτια βγήκαν οἱ Μαραθωνομάχοι καὶ πῆγαν καὶ νίκησαν τοὺς χρυσοφόρους Μήδους · Αὐτοὺς παρέστησαν οἱ γλύπτες ἔφιππους ἐπάνω στὴν ζωφόρο τοῦ Παρθενῶνος καὶ ὕστερα, ὅταν ἄρχισε ὁ Πελοποννησιακὸς πόλεμος, οἱ γλύπτες μάζεψαν τὰ σύνεργά τους καὶ οἱ ζωγράφοι τὰ πινέλα τους κι ἔπαψαν πιά οἱ καλλιτέχνες νὰ παρασταίνουν ἥρωες · Παρέσταιναν μόνο θηλυκὲς καὶ θηλυπρεπεῖς καμπύλες. Τὸ λόγο πῆρε τότε ἡ τραγωδία καὶ μαστίγωσε ἀνελέητα τοὺς Ἀθηναίους, ποὺ δὲ φάνηκε νὰ διδάσκονται τίποτα ἀπ' αὐτὴν. Οἱ πολεμικὲς ἐπιτυχίες καὶ ὁ σωρὸς τῶν ταλάντων τοὺς μέθυσσε κι ἔγιναν, ὅπως ἱστορεῖ ὁ Θουκυδίδης, οἱ στυγνότεροι πολεμικοὶ ἐγκληματίες τῆς ἀρχαιότητος. Ἦθελαν ὅμως τὰ παιδιά τους ντροπαλὰ καὶ φιλότιμα ! Οἱ ἔφηβοι ποὺ ἔβλεπαν στοὺς δρόμους τὶς ἐταῖρες νὰ θησαυρίζουν ἀπὸ τοὺς μπαμπάδες τους, τὰ θλιμμένα ἀνδράποδα ἀπ' τὰ κυρι-

ευμένα νησιά να πωλοῦνται στὰ σκλαβοπάζαρα τοῦ Πειραιᾶ, τοὺς αἰχμαλώτους να σφάζονται μέσα στὰ οἰκόπεδα τῆς Ἀθήνας, βέβαια δὲν εἶχαν λόγο να σέβονται τοὺς γονεῖς τους.

Καὶ οἱ σημερινοὶ δικοὶ μας ἔφηβοι πληροφορημένοι καλὰ γιὰ τὰ ἐγκλήματα πολέμου τῶν πατρίδων τους, γιὰ τὶς χιλιάδες ἐκτρώσεις τῶν μαννάδων τους, γιὰ τοὺς σωματεμπόρους κι ἐμπόρους ναρκωτικῶν μπαμπάδες τους, γιὰ τοὺς φονιάδες μαιευτῆρες, γιὰ τοὺς φοροφυγάδες, γιὰ τὶς ἀπαραίτητες πιὰ μοιχεῖες, γιὰ τοὺς ἐμπόρους ὄπλων καὶ τόσα μὰ τόσα ἄλλα, πῶς μποροῦν να μείνουν ἀκόμα ντροπαλοί, πῶς μποροῦν να σέβονται γονεῖς, δασκάλους, ἄρχοντες καὶ ἡγέτες.

Καὶ οἱ μπαμπάδες πορθητὲς τῆς Νάξου, τῆς Μυτιλήνης, τῆς Μήλου, τῆς Σάμου δὲν πονοῦσαν γιὰ τὶς οἰμωγὲς τῶν θυμάτων τους, πονοῦσαν ὅμως γιὰ τὴν αὐθάδεια τῶν γυιῶν τους.

Ἔτσι κατανοοῦμε ὅτι ἡ ἐπανάσταση τῶν παιδιῶν μας καὶ στὴν ἐποχὴ μας εἶναι μιὰ μάστιγα, ποὺ ὀδηγεῖ στὴν μετάνοια. Καὶ ἡ δική μας μάστιγα εἶναι πιὸ τσουχτερή, γιὰτὶ βρήκαμε τὰ ναρκωτικά, τὰ δυνατὰ οἰνοπνεύματα, τὴν τρομοκρατία κι ἄλλα μοντέρνα μέσα καὶ ὄπλα, γιὰ νάνταποδίδουν μὲ πίκρα βαριά οἱ νέοι μας τὴν κακοήθεια, τὴν ἀστοργία τῶν γονιῶν τους.

Σήμερα τὰ παιδιά μας, ποὺ εἶναι θύματα μιᾶς αἰσχροῦς κοινωνίας, λειτουργοῦν ὡς τιμωροὶ τῶν γονιῶν τους. Ὑπάρχουν ὅμως καὶ γονεῖς ἀκόμα σεμνοὶ καὶ ἀθῶοι, γονεῖς ποὺ δὲν ἀσχημαίνουν, δὲν παραμελοῦν τὰ παιδιά τους. Ἀκόμα βρίσκεται ἓνα ὑπόλοιπο “ εὐθυδίκων ”, ὅπως τοὺς ἀποκαλεῖ ὁ ποιητῆς. Κι αὐτοὶ ὅμως ἀντιμετωπίζουν προβλήματα ἂν καὶ πιὸ ἥπια μὲ τὰ παιδιά τους. Καὶ αὐτοὺς τοὺς ἀγγίζουν οἱ ἄκρες τῆς μάστιγας.

Πρέπει να καταλάβουμε ὅτι τὰ παιδιά μας βλέπουν καὶ τοὺς γονεῖς τους μέσα στὰ πλαίσια ὅλης τῆς κοινωνίας. Καταλαβαίνουν ὅτι κάποιοι γονεῖς ἔχουν καθαρὰ χέρια ἀπὸ τὶς κεφαλαιώδεις ἀμαρτίες τῆς κοινωνίας, αἰσθάνονται ὅμως ὅτι παρ’ ὅλα αὐτὰ καὶ αὐτοὶ καὶ ὀλόκληρη ἡ οἰκογένειά τους εἶναι βουλιαγμένη μέσα στὸ βάλτο τῆς εὐημερίας, τὴν ἀπόλαυση τῶν καρπῶν ὅλων τῶν ἐθνικῶν καὶ κοινωνικῶν ἐγκλημάτων. Βλέπουν ὅτι ἡ πολιτεία ποὺ οἱ γονεῖς τους τὴν ψηφίζουν, ἀδικεῖ ἀσθενεῖς κοινωνικὲς ὁμάδες, κάνει βρώμικους πολέμους, κλείνει τὰ μάτια στὶς παρανομίες τῶν ἰσχυρῶν, διευκολύνει τὴν ἀνισότητα καὶ τὴ διαφθορά. Ὅλα αὐτὰ γεννοῦν τὴν ἀστική εὐμάρεια, τὴ διευκόλυνση τῆς “ ντόλτσε βίτα ”, ὅπως λένε τὴ χαύνωση τῶν ἀπολαύσεων. Σ’ αὐτὰ τὰ αἰσχρὰ ἀπο-

τελέσματα βλέπουν βουλιαγμένους ευχάριστα και τους γονιούς τους οι νέοι μας και τους δασκάλους τους και όλη την “ καλή κοινωνία ”. Αλήθεια, πώς θα μπορέσει να ξεχωρίσει το γονιό του ο έφηβος απ’ αυτή την πρόστυχη κοινωνία, που κυλιέται μέσα στα κέρδη των εγκλημάτων της κι απ’ αυτά τα κέρδη ωφελοῦνται κι ἔμμεσα και οι γονεῖς του ;

Υπάρχει μόνο ἓνας τρόπος και μάλιστα δοκιμασμένος. Είναι όταν διαπιστώσει ο νέος ότι ο δικός του γονιός όχι μόνο δέν γεύεται τα κέρδη τῆς ἄνομης πολιτείας τους, ἀλλὰ κάνει και αντίσταση στη διαφθορά της. Κι αυτό γίνεται και με τὸ παράδειγμα και με τὸ λόγο. Ἔτσι ο γονιός βρίσκει τὸν τρόπο νὰ μὴ μαστιγώνει τὰ παιδιά του, γιατί τὰ παιδιά του ἀπὸ ἔνστικτο εἶναι δίκαια και δέν ξεγελοῦνται. Ἄλλωστε εὐτυχοῦν και τὰ ἴδια ἀπ’ αὐτὴ τὴ δικαιοσύνη τους, ὅταν βλέπουν τὸς γονεῖς τους νὰ ἀντιστέκονται. Νὰ πὸς μαζί με τὶς ἄλλες εὐλογίες πὸς μᾶς φέρνει τὸ παιδί, πὸς γεννήσαμε, θὰ μᾶς κάνει και ἥρωες και μάρτυρες ἁγίους και τιμημένους σ’ αὐτὴ τὴ ζωή.

Καταλήγω στὸ συμπέρασμα ὅτι τὰ παιδιά, πὸς μ’ αὐτὰ βραβεύει ὁ Θεὸς τὴν ἀγάπη μας και τὴν πίστη μας, γίνονται μοχλοὶ σωτηρίας, μᾶς δείχνουν τὸ δρόμο τῆς δικαιοσύνης και τῆς μετάνοιας με τὸν πιὸ παιδαγωγικὸ τρόπο. Παιδαγωγικὸ βέβαια γιὰ μᾶς ἀλλὰ μαρτυρικὸ γιὰ τὰ ἴδια. Ἀρχίζουν ἀπὸ τὴ θεσπέσια καλλονὴ τοῦ βρέφους, προχωροῦν στὴν ἄσκηση τῆς σωστῆς οἰκογενειακῆς ἀγωγῆς, πὸς τὴν ἔχουν ἀνάγκη, και καταλήγουν τυλιγμένα ἢ στὸ σκληρὸ μαστίγωμα ἢ στὴν ὑπόδειξη τοῦ μαρτυρίου τῆς γενναίας ἀντίστασης στὸ κακό. Ἄς τὸς εὐχηθοῦμε καλὴ δύναμη. Ἄς δοξάσουμε τὸ Θεὸ λοιπὸν γιὰ τὰ παιδιά πὸς μᾶς χάρισε.

Δακτυλογράφηση & Φιλολογικὴ Ἐπιμέλεια Αἰκατερίνη – Κόρμαλη Γανωτῆ.

Πηγή : <http://konstantinosganotis.gr/omilies-menou>